

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **V. D. P.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Křížkova 12, Praha 8 - Karlín, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 1. 2016, č. j. 4 A 106/2015 – 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna a náhrada hotových výdajů zástupce žalobce Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, **s e s t a n o v í** ve výši 4.114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 11. 2015, č. j. KRPA-466953-17/ČJ-2015-000022, (dále též „napadené rozhodnutí“), byl žalobce zajištěn podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalovaný uvedl, že žalobce byl dne 20. 11. 2015 eskortován celním úřadem na tamní odbor, neboť k předchozí výzvě policie nepředložil doklad totožnosti. Cizinec byl ztotožněn jako V. D. P., státní příslušník Vietnamu, který v současné době pobývá na území České republiky bez platného cestovního dokladu, víza a v rozporu s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění ze dne 19. 9. 2013, č. j. KRPA-352271-17/ČJ-2013-000022.

Jelikož vyšlo najevo, že žalobce je nezaměstnaný a vypomáhá na tržnici v Praze 7 – Holešovicích, byl o celé záležitosti vyrozuměn obvodní státní zástupce pro Prahu 7, jenž dal souhlas se zadržením cizince a s vedením trestního řízení. V předchozím rozhodnutí o správním vyhoštění byla stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a rovněž jím byla stanovena doba 2 let, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 22. 1. 2014, č. j. CPR-13628-3/ČJ-2013-930310-V242, zamítnuto. Rozhodnutí odvolacího orgánu nabylo právní moci dne 27. 1. 2014, třicetidenní lhůta k vycestování běžela jen do 3. 2. 2014, kdy žalobce podal proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobu, která má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek. Tím došlo ke stavění lhůty k vycestování (do podání žaloby uplynulo z lhůty 6 dnů). Žaloba byla rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2015, č. j. 2 A 3/2014 – 39, zamítnuta; rozsudek městského soudu nabyl právní moci dne 29. 4. 2014. Běh lhůty k vycestování proto ode dne 30. 4. 2014 pokračoval, a to až do 9. 5. 2014, kdy žalobce proti tomuto rozsudku městského soudu podal kasační stížnost. V mezidobí podle žalovaného uplynulo z lhůty k vycestování dalších 9 dnů. Nejvyšší správní soud tuto kasační stížnost zamítl rozsudkem ze dne 4. 9. 2014, č. j. 3 Azs 97/2014 – 39; rozsudek nabyl právní moci dnem 9. 9. 2014. Běh lhůty k vycestování proto ode dne 10. 9. 2014 pokračoval, přičemž lhůta k vycestování žalobci skončila dne 24. 9. 2014. Od následujícího dne proto žalobce dle závěru žalovaného pobýval na území České republiky neoprávněně, v rozporu s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění. Žalobce však rozhodnutí o správním vyhoštění nerespektoval, čímž naplnil podmínky ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců.

[2] Žalobce ve vysvětlení k věci uvedl, že v roce 2012 mu bylo uloženo správní vyhoštění v délce 1 roku, které nerespektoval. Následně mu bylo uloženo další správní vyhoštění v délce 2 roků, proti kterému podal odvolání a následně i správní žalobu. Věděl, že odvolání bylo zamítnuto, ale nevěděl, jak bylo rozhodnuto o žalobě, neboť mu to jeho tehdejší zástupce nesdělil. Je si vědom, že věc řešil Nejvyšší správní soud. Jeho poslední komunikace s právním zástupcem proběhla v létě 2014, během níž mu zástupce sdělil, že vše bylo zamítnuto. Žalobce však nevěděl, co to znamená, nic bližšího k tomu nezjišťoval. Cestovní doklad nemá od roku 2010, přičemž neučinil žádné kroky k vyřízení nového cestovního dokladu.

[3] Žalovaný k tomuto vysvětlení uvedl, že nelze zohlednit, že žalobce údajně (pro špatnou komunikaci s právním zástupcem) nevěděl o tom, jak Nejvyšší správní soud o jeho kasační stížnosti rozhodl, neboť to byl právě on, kdo si právního zástupce zvolil. Žalovaný uzavřel, že žalobce opakovaně pobýval na území České republiky bez platného cestovního dokladu nejméně od 1. 1. 2011 do 20. 11. 2015, jelikož cestovní doklad nemá od roku 2010; nadto zde pobýval bez platného víza v době od 25. 9. 2014 do 20. 11. 2015, jelikož dne 24. 9. 2014 po nabytí právní moci rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 Azs 97/2014 uplynula lhůta k vycestování podle předchozího rozhodnutí o správním vyhoštění. Tímto svým jednáním žalobce opakovaně porušoval právní řád České republiky, svévolně se neoprávněně pohyboval na tomto území a ve stanovené době z něj nevycestoval. Pokud žalobce neplní zákonem uložené povinnosti, neskýtá dle žalovaného záruku, že bude plnit povinnosti správním orgánem mu i nadále uložené. Z žalobcova jednání je zřejmé, že zde existuje nebezpečí maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, jako i nebezpečí, že žalobce nevycestuje z území republiky ve stanovené době. Žalobce tak naplnil podmínku uložení rozhodnutí o zajištění dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců tím, že od 25. 9. 2014 mařil a ztěžoval výkon uloženého správního vyhoštění, a podmínku ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) téhož zákona tím, že z území ve stanovené době podle rozhodnutí o správním vyhoštění nevycestoval. Za dané situace by přitom bylo uložení mírnějšího nebo zvláštního opatření, jehož

pokračování

se žalobce domáhá, neúčinné či nedostačující. Uložení zvláštních opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců by nadto bylo nemožné, protože žalobce nedisponuje dostatečnými finančními prostředky a nemá v České republice ani žádnou stálou adresu, kde by s ním mohl být udržován kontakt. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobce svou situaci v minulosti neřešil, tudíž neskýtá záruku, že bude spolupracovat s orgány policie. Lhůtu trvání zajištění na dobu 90 dnů žalovaný stanovil s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, zvláště když žalobce nedisponuje cestovním dokladem, přičemž žalovanému je známo, že průměrná doba vydání náhradního cestovního dokladu zastupitelským úřadem Vietnamu je minimálně 60 dnů od zajištění potřebných podkladů. Dále přihlédl k tomu, že je nutné zajistit vlastní vycestování žalobce. K otázce realizace vyhoštění žalovaný dále podotknul, že je reálně možné, neboť neexistuje trvalá překážka bránící vyhostit cizince z území členských států Evropské unie; ostatně sám cizinec uvedl, že mu v domovské zemi nic nehrozí a byl by schopen se ve Vietnamu o sebe postarat.

[4] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 18. 12. 2015, v níž žádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. V doplnění žaloby ze dne 30. 12. 2015, sepsané ustanoveným zástupcem, namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro rozpornost údajů o správním vyhoštění. Žalovaný totiž konstatoval na str. 2 napadeného rozhodnutí, že žalobci bylo uloženo pouze jedno správní vyhoštění, kdežto na str. 4 hovoří již o dvou správních vyhoštěních, přičemž v pořadí první rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalovaný nijak nespecifikoval. Za takové situace proto nelze řádně posoudit závažnost jednání žalobce ve vztahu k případné možnosti využití alternativních institutů. Žalovaný podle žalobce nesprávně posoudil splnění podmínek ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců, neboť fakticky popsal pouze jedno závadné jednání, a to setrvání žalobce na území České republiky po datu 24. 9. 2014. Žalobce je přesvědčen, že nejsou splněny podmínky ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jelikož v jeho případě chyběla subjektivní stránka maření výkonu správního vyhoštění, která musí být pro aplikaci citovaného ustanovení splněna. Žalovaný při vyhodnocování případných zásahů do žalobcova soukromého a rodinného života vycházel z neaktuálních podkladů, zejm. z rozhodnutí o správním vyhoštění, které z důvodu značného časového odstupu od jeho vydání pozbylo aktuálnosti. Žalobce v tomto směru vytýkal žalovanému, že se vůbec nezabýval jeho tvrzením, že poskytuje pomoc jedné osobě žijící v České republice, ačkoliv by tato skutečnost, např. vzhledem k citovému vztahu nebo závislosti této osoby na žalobci, mohla být pro rozhodnutí o zajištění významná. Žalovaný rovněž nemá žádným důkazem podložen svůj závěr o neexistenci nebezpečí vážné újmy v případě návratu žalobce do země původu. Žalobce v nespolední řadě vytýkal žalovanému, že nesprávně stanovil dobu zajištění, která fakticky vylučuje pravidelný soudní přezkum, a to s ohledem na dlouhodobé přetížení Městského soudu v Praze, u kterého trvá soudní řízení nepoměrně déle než u jiných správních soudů. Fakticky je tím popřeno ustanovení § 129a zákona o pobytu cizinců zajišťující pravidelný soudní přezkum rozhodnutí o zajištění cizince, umožňující podat žádost o propuštění až po uplynutí jednoho měsíce po právní moci rozhodnutí o žalobě proti poslednímu rozhodnutí o prodloužení zajištění. Žalobce proto navrhoval, aby městský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 11. 1. 2016, v němž setrval na stanovisku, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, neboť byly kumulativně splněny podmínky ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců. Poukázal na to, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění, a to rozhodnutím ze dne 19. 9. 2013; první podmínka pro možnost zajištění cizince byla naplněna tím, že toto rozhodnutí nabylo právní moci. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný popsal konkrétní okolnosti případu, které nasvědčují závěru o naplnění i dalších podmínek pro uložení zajištění. Žalovaný musel zkoumat, zda existují okolnosti nasvědčující důvodné obavě, že se cizinec bude vyhýbat případnému

výkonu správního vyhoštění. Po zhodnocení předchozího chování žalobce přitom dospěl k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava z možného maření výkonu správního vyhoštění, proto nemohl s ohledem na zjištěnou situaci uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření. Žalovaný totiž zjistil, že žalobci bylo v minulosti již dvakrát uloženo správní vyhoštění, které žalobce nerespektoval. Nadto od roku 2010 nedisponoval platným cestovním dokladem. Tuto situaci žalobce nijak neřešil a zůstal na území České republiky. Žalovaný setrval na stanovisku, že nemohl vydat jiné rozhodnutí, než rozhodnutí o zajištění. K námitce žalobce týkající se periodicity soudního přezkumu vysvětlil, že žalobce nesprávně vychází z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 17/2012, které se však týkalo předchozí právní úpravy, a není tudíž na daný případ použitelné. K výkladu ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců uvedl, že umožňuje zajistit cizince, jestliže existuje nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Argument žalobce o nutnosti úmyslného nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění je podle žalovaného nelogický, neboť citované ustanovení umožňuje zajistit cizince i tehdy, pokud žádné rozhodnutí o správním vyhoštění dosud nenabýlo právní moci, tudíž nemůže být ani úmyslně cizincem mařeno. S ohledem na chování žalobce, který předchozí rozhodnutí o správním vyhoštění nerespektoval, dle žalovaného existuje nebezpečí, že bude ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Odkaz žalobce na trestní řízení v jeho věci není na místě, neboť v obou řízeních se zkoumají odlišné podmínky rozhodnutí. Žalovaný setrval na stanovisku, že se řádně zabýval i možnými překážkami správního vyhoštění, a to přiměřeně času, který měl pro vydání napadeného rozhodnutí. Žalobce přitom žádné konkrétní okolnosti bránící jeho návratu netvrdí, žádné takové okolnosti nebyly v řízení zjištěny. Žalovaný tudíž navrhoval, aby městský soud žalobu zamítl.

[6] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 21. 1. 2016, č. j. 4A 106/2015 – 37, žalobu jako nedůvodnou zamítl. Shodně se žalovaným vzal za prokázané, že žalobce od roku 2010 pobývá na území České republiky bez platného dokladu a víza opravňujícího jej k pobytu, přičemž situaci nijak aktivně neřešil. Naopak z výsledku žalobce mj. vyplynulo, že mu bylo v minulosti uloženo (v roce 2012) další správní vyhoštění, a to na dobu 1 roku, které nerespektoval. Napadené rozhodnutí vychází z dalšího rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 19. 9. 2013, přičemž lhůta k vycestování z důvodu využití soudního přezkumu žalobci uplynula dne 24. 9. 2014. Žalobce však území České republiky neopustil, čímž podle soudu mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a zároveň tím deklaroval, že nemá v úmyslu z tohoto území vycestovat. Okolnost, že se aktivně nezajímal o výsledek správního řízení, je nutno přičíst k jeho tíži. Žalovaný tedy správně daný skutkový stav podřadil pod ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců. Zohlednění dalšího (předchozího) rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 23. 2. 2012 slouží k potvrzení závěru, že v dané věci není na místě využít mírnějších donucovacích opatření dle zákona o pobytu cizinců, jelikož žalobce svým jednáním v minulosti prokázal nerespektování donucovacích opatření. Z povahy věci totiž dochází k zajištění cizince v případě, kdy nelze důvodně očekávat, že se daná osoba dobrovolně podrobí rozhodnutí o správním vyhoštění. Tvzení žalobce o vztahu k muži, kterého pokládá za svého otce a jemuž vypomáhá, soud vyhodnotil jako účelové, neboť žalobce tuto osobu vůbec neoznačil ani nepovažoval za potřebné ji informovat o svém zadržení. Do protokolu přitom žalobce uvedl, že je svobodný a bezdětný. Soud zdůraznil, že rozhodnutí o zajištění je navazujícím úkonem, ale z povahy věci jde o první rozhodnutí před následným vyhoštěním. Soukromé a rodinné vazby jsou primárně zkoumány v rozhodnutí o správním vyhoštění, v řízení o zajištění se již jen posuzují tyto vazby v návaznosti na toto vydané rozhodnutí. Nelze přitom vzhledem ke krátkému časovému úseku pro vydání rozhodnutí o zajištění od správního orgánu požadovat, aby se zevrubně zabýval soukromými a rodinnými vazbami, když je tato otázka zkoumána v rozhodnutí o správním vyhoštění. V daném případě nelze větší časový odstup mezi těmito dvěma rozhodnutími klást podle názoru soudu k tíži žalovaného, neboť to byl právě žalobce, kdo svým jednáním zapříčinil nerespektování uloženého správního vyhoštění. Žalovaný

pokračování

tedy za dané situace s ohledem na nutnost dodržení krátké lhůty pro vydání rozhodnutí postupoval korektně a v souladu se zákonem. Délku zajištění žalovaný též řádně odůvodnil s odkazem na potřebnou dobu k realizaci vyhoštění a na nutnost zajistit žalobci cestovní doklady. Námitku žalobce týkající se znesnadnění soudního přezkumu soud vyhodnotil jako nedůvodnou s tím, že subjektivní vnímání nefunkčnosti daného systému ze strany žalobce či eventuální porušení právních předpisů v jiných řízeních jsou pro dané řízení irelevantní. Soud proto uzavřel, že žalovaný odůvodnil napadené rozhodnutí správně a dostatečně, v souladu se zákonem.

[7] Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 1. 2016, č. j. 4A 106/2015–37, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 7. 3. 2016 z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel setrval na stanovisku, že žalovaný nesprávně kumulativně aplikoval ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců, neboť v jeho v případě nelze hovořit o úmyslném nevycestování, tudíž chování, které je důvodem jeho zajištění. Setrvání na území České republiky po uplynutí lhůty k vycestování nemůže být podle jeho názoru chápáno jakožto úmyslné maření výkonu správního vyhoštění. Podle stěžovatele se přitom nikdo nezabýval rozdíly mezi oběma skutkovými podstatami zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců. Je přitom nutné rozlišit mezi pouhým nevycestováním cizince a situací, kdy cizinec dá jasně najevo, že vycestovat nehodlá. Bylo přitom nutné zabývat se tím, proč stěžovatel v dané věci v minulosti řádně nevycestoval. Pouhý závěr o tom, že se měl zajímat o osud své žaloby proti předchozímu správnímu vyhoštění, nelze dovodit naplnění podmínek § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel dále vytýkal soudu, že se nedostatečně zabýval zkoumáním aktuálních podkladů při posouzení eventuálních překážek vycestování, zvláště když od vydání posledního rozhodnutí o správním vyhoštění uplynuly 2 roky. V takovém případě se tedy žalovaný měl vypořádat s tím, zda realizace správního vyhoštění nezasáhne do jeho soukromého či rodinného života. Podle názoru stěžovatele není totiž možné automaticky při rozhodnutí o zajištění vycházet z rozhodnutí o správním vyhoštění, které je staré několik let, protože se situace v mezidobí mohla změnit. Stěžovatel rovněž setrval na stanovisku, že devadesátidenní doba zajištění je nezákonná, jelikož mu neumožňuje s ohledem na vytíženost městského soudu periodické přezkoumání důvodů zajištění. Cizinec totiž může podat žalobu na přezkoumání zajištění až po 30 dnech po právní moci rozhodnutí soudu o předchozí žalobě, pokud však soudní řízení trvá dlouho, resp. delší čas trvá, než je doručen zamítavý rozsudek, nemůže cizinec reálně podat další žalobu v přiměřeném intervalu. V případě městského soudu a jeho některých senátů se přitom jedná o systematický problém. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[9] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Městského soudu v Praze vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřipustnost.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené

„nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor.

[11] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *„Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.“* Podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *„Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.“*

[13] Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel do protokolu o podání vysvětlení sepsaného dne 21. 11. 2015 uvedl, že v roce 2012 mu bylo uloženo správní vyhoštění v délce 1 roku, které nerespektoval, protože na území České republiky má vztah k jednomu člověku, kterého považuje za svého otce, a tudíž jej pravidelně navštěvuje. Následně mu bylo uloženo další správní vyhoštění v délce 2 roků, proti kterému podal odvolání a poté i správní žalobu. Věděl, že odvolání bylo zamítnuto, ale nedozvěděl se, jak bylo rozhodnuto o žalobě, neboť mu to jeho tehdejší zástupce nesdělil. Je si vědom toho, že věc řešil Nejvyšší správní soud. Jeho poslední komunikace s právním zástupcem proběhla asi v létě 2014, během níž mu zástupce sdělil, že vše bylo zamítnuto. Stěžovatel však nevěděl, co z toho pro něho vyplývá, nic bližšího k tomu nezjišťoval. Cestovní doklad nemá od roku 2010, přičemž neučinil žádné kroky k vyřízení nového cestovního dokladu. Ke svému osobnímu stavu uvedl, že je svobodný a bezdětný. Na území České republiky nemá žádné příbuzné, případně někoho z rodiny, není zde žádná osoba, vůči které by měl vyživovací povinnost. Stěžovatel rovněž výslovně uvedl, že nemá k České republice žádné ekonomické, kulturní, sociální, rodinné vazby či pohledávky. Na území republiky musí zůstat kvůli muži, kterého považuje za svého otce a jemuž poskytuje výpomoc.

[14] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s výtkami stěžovatele, že za daného skutkového stavu jej nemohl žalovaný zajistit podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců bylo na daný případ podle Nejvyššího správního soudu žalovaným aplikováno správně, neboť bylo bezpečně prokázáno, že stěžovatel skutečně nevycestoval z území v době stanovené v předchozím rozhodnutí o správním vyhoštění; aplikaci tohoto ustanovení (písmene c) citovaného předpisu ostatně stěžovatel nezpochybňuje.

[15] Ve vztahu k ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců Nejvyšší správní soud musí zdůraznit, že jej stěžovatel zcela zjevně nesprávně interpretuje. Citované ustanovení totiž jako poslední podmínku pro svou aplikaci vyžaduje doložení toho, že zde existuje nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nebezpečí maření výkonu správního vyhoštění přitom bylo žalovaným bez jakýchkoli pochyb doloženo. Stěžovatel totiž sám dne 21. 11. 2015 vypověděl, že cestovní doklad nemá od roku 2010, dále přiznal, že mu byla uložena 2 správní vyhoštění, která nerespektoval, přičemž vůči poslednímu správnímu vyhoštění se sice bránil soudní cestou, avšak nezajímal se o výsledek

pokračování

soudního řízení. Skutečnost, že stěžovateli byla v minulosti uložena 2 správní vyhoštění, vyplývá z obsahu správního spisu a ostatně není mezi účastníky řízení sporná. Za této situace Nejvyšší správní soud plně souhlasí se žalovaným, že jednání stěžovatele, který 5 let nedisponuje platným cestovním dokladem, opakovaně a dlouhodobě nerespektuje předchozí správní vyhoštění, dokládá nebezpečí, že stěžovatel by mohl v tomto jednání pokračovat a tím i v budoucnu mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Je totiž zjevné, že stěžovatel dlouhodobě projevuje neúctu k pravidlům obsaženým v právním řádu České republiky, nerespektuje pravomocná a vykonatelná rozhodnutí správního orgánu, a jejich výkonu se zjevně vyhýbá po dobu několika let. Existuje tu tedy více než odůvodněný předpoklad hraničící s jistotou, že stěžovatel bude výkon rozhodnutí o správním vyhoštění nadále mařit či ztěžovat, neboť takto postupoval několik posledních let. Není přitom zřejmé, jaké jiné podmínky či okolnosti by musely být podle stěžovatele splněny, aby mohl žalovaný citované ustanovení aplikovat, když v dané věci se ze strany stěžovatele jedná o příklad dlouhodobého nerespektování právního řádu České republiky a rozhodnutí příslušných správních orgánů, což ve svém důsledku dokládá nebezpečí, že stejně bude postupovat i v budoucnosti.

[16] Pokud stěžovatel požaduje, aby byla zkoumána otázka jeho zavinění či motivace nevycestování z území České republiky, je tento požadavek nedůvodný, neboť ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nehovoří o tom, že by podmínkou pro jeho aplikaci bylo zavinění nebo nějak zvlášť motivované jednání cizince. Podmínkou naopak je, jak bylo výše podrobně vysvětleno, že zde existuje nebezpečí budoucího maření výkonu správního vyhoštění, přičemž toto nebezpečí bylo žalovaným s ohledem na dlouhodobé protiprávní jednání stěžovatele doloženo.

[17] Jestliže stěžovatel namítá, že žalovaný dostatečně nezkoumal aktuální podklady při posouzení eventuálních překážek vycestování, zejm. se nezabýval možným negativním zásahem do jeho rodinného života, je nutné odkázat na výsledek stěžovatele ze dne 21. 11. 2015, v němž uvedl, že je svobodný a bezdětný, že na území České republiky nemá žádné příbuzné, případně někoho z rodiny a že zde není žádná osoba, vůči které by měl vyživovací povinnost. Stěžovatel rovněž výslovně uvedl, že nemá k České republice žádné ekonomické, kulturní, sociální, rodinné vazby či pohledávky. Stejnou soukromou a rodinnou situaci přitom stěžovatel uvedl i v minulosti, jak vyplývá z rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 19. 9. 2013, což nasvědčuje tomu, že soukromá a rodinná situace stěžovatele se v mezidobí nezměnila. Nelze proto vyčítat žalovanému, že se rodinnými a soukromými vazbami stěžovatele dále již podrobněji nezabýval, když ani samotný stěžovatel žádné takové rodinné vazby neuvedl, natož aby je něčím doložil. Námitku stěžovatele o nedostatečném zkoumání překážek vycestování tudíž i Nejvyšší správní soud shledává značně obecnou a nekonkrétní, neboť stěžovatel neuvádí, do jakých konkrétních soukromých či rodinných vazeb vztahujících se k území České republiky je jeho zajištěním, resp. možným budoucím správním vyhoštěním, negativně zasaženo.

[18] Pokud stěžovatel negativní zásah do rodinných vazeb ve své žalobě dovozoval z toho, že vypomáhá jedné osobě žijící v České republice, je nutné poukázat na to, že toto tvrzení je značně nekonkrétní a ničím nedoložené. Stěžovatel neuvedl, o jakou osobu se jedná a jaký je mezi ním a touto osobou skutečný vztah. Tvrzení, že uvedeného muže považuje za svého otce a že jej pravidelně navštěvuje, zůstává tak zcela nedoložené a bez dalšího z něho nelze dovozovat, že v případě zajištění stěžovatele, resp. jeho případného budoucího vyhoštění, dojde k negativnímu zásahu do tohoto vztahu. Nelze posoudit charakter a intenzitu této vazby a zejm. to, jak jejím přerušením bude narušen soukromý život stěžovatele. Nejvyšší správní soud v tomto směru odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2 Azs 221/2014 – 54, podle kterého „*z nemožnění po dobu jednoho roku navštěvovat v České republice blízkou přítelkyni, již v minulosti vídal zhruba s frekvencí jednou za rok až jednou za dva roky, zpravidla*

nebude natolik zásadním narušením soukromého nebo rodinného života cizince, aby to samo o sobě způsobilo nezákonnost rozhodnutí o správní vyhoštění na tuto dobu podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.“ Blízký vztah k stěžovatelem uváděné osobě přitom nepřímě zpochybňuje i skutečnost, že stěžovatel po svém zadržení ani nepožadoval, aby tato osoba, kterou údajně pravidelně navštěvuje, byla policií informována o jeho zajištění. Pokud stěžovatel tvrdí, že jeho kontakt s ní je pravidelný a že jí pravidelně vypomáhá, nevidí Nejvyšší správní soud důvod pro to, aby se stěžovatel tohoto muže nepokusil prostřednictvím policie kontaktovat, jestliže by tím mohl předejít zajištění, resp. budoucímu správnímu vyhoštění. K otázce realizace vyhoštění pokládá Nejvyšší správní soud shodně s městským soudem za dostatečně podložený závěr žalovaného, že v případě návratu stěžovatele do země původu mu žádné nebezpečí nehrozí, ostatně on sám vypověděl, že mu žádné nebezpečí není známo a byl by schopen se ve Vietnamu o sebe postarat.

[19] Nezbyvá než uzavřít, že za zjištěné situace se žalovaný zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele řádně a dostatečně zabýval – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, podle něhož „*správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.*“ Postup žalovaného při zjišťování eventuálních překážek vycestování zcela koresponduje s citovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu.

[20] Nejvyšší správní soud se v neposlední řadě nemůže ztotožnit s výtkou stěžovatele, že je mu v důsledku přetíženosti městského soudu upíráno právo na přístup k soudu s ohledem na dobu jeho zajištění. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 17/2012 není na místě, neboť se týká předchozí právní úpravy soudního přezkumu zajištění cizinců. Nelze ji tudíž přenést na současné soudní řízení, jež je ve vztahu k přezkumu rozhodnutí o zajištění vázáno velmi striktními lhůtami. Pokud je konkrétní soudní řízení zatíženo průtahy, je tato situace řešitelná poté, co nastane, a to prostřednictvím postupu dle § 174a zákon a o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů. Nelze ji však v žádném případě vytýkat žalovanému, který v době vydání rozhodnutí o zajištění cizince, nemůže v žádném případě předjímat, zda zajištěný cizinec podá řádnou správní žalobu a kterému senátu, resp. samosoudci (kteří jsou dle mínění stěžovatele při vyřizování takovýchto věcí pomalejší) taková věc podle rozvrhu práce připadne. Za podstatné Nejvyšší správní soud považuje to, že stěžovatel měl v posuzované věci právo na přístup k soudu zachováno, neboť podal jak včasnou správní žalobu, tak i následnou kasační stížnost. Nejvyšší správní soud nadto ze své evidence zjistil, že stěžovatel v současné době vede před Nejvyšším správním soudem další řízení, a to pod sp. zn. 6 Azs 31/2016, v němž je předmětem přezkumu rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 12. 2015, č. j. OAM-184/LE-VL18-VL08-PS-2015, jímž bylo v režimu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, rozhodnuto o povinnosti stěžovatele setrvat v Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách až do vycestování, maximálně však do 15. 3. 2016. Žaloba proti tomuto rozhodnutí podaná byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 1. 2016. Nelze proto hovořit o tom, že stěžovatel byl zkrácen na právu v přístupu k soudu. Otázka, zda stěžovatel v budoucnosti bude moci podat další správní žalobu proti případnému dalšímu omezení své osobní svobody, nemůže být za dané situace řešena, neboť by se jednalo ze strany Nejvyššího správního soudu o pouhou spekulaci.

pokračování

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Městského soudu v Praze k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[22] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly.

[23] Nejvyšší správní soud dále ustanovenému zástupci Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Jde o odměnu za 1 úkon právní služby (podání kasační stížnosti), celkem v částce 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a náhradu hotových výdajů, celkem 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 3.400 Kč. Ustanovený právní zástupce je plátcem DPH, a proto se částka zvyšuje o příslušnou daňovou sazbu, celkem tedy na 4.114 Kč. Přiznaná odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu